

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 24/2019-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. januára 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Ladislava Orosza a Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED] zastúpených advokátkou JUDr. Lenkou Mišalovou, Radlinského 47, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Obo 73/2013 a jeho rozsudkom z 30. júna 2015 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Obdo V 1/2016 a jeho uznesením z 31. mája 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. septembra 2016 doručená sťažnosť [redacted], [redacted] (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), [redacted], [redacted] (ďalej len „sťažovateľka v 2. rade“), [redacted], [redacted] (ďalej len „sťažovateľka v 3. rade“), [redacted], [redacted], [redacted] (ďalej len „sťažovateľka vo 4. rade“), a [redacted], [redacted] [(ďalej len „sťažovateľ v 5. rade“), spolu aj „sťažovatelia“, v citáciách aj „žalovaní“], ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Obo 73/2013 a jeho rozsudkom z 30. júna 2015 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“) a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Obdo V 1/2016 a jeho uznesením z 31. mája 2016 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti v relevantnej časti uvádzajú:

„Najvyšší súd SR ako súd odvolací rozsudkom sp. zn. 4 Obo/73/2013-1687 zo dňa 30. 06. 2015 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 22 Cb 635/1998-1596 zo dňa 12. 08. 2013, ktorým krajský súd uložil sťažovateľom 1/ až 5/ v procesnom postavení žalovaných v rade 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 216 356,80 € spolu s 28 % úrokom z omeškania zo sumy 212 158,82 € od 21. 06. 1998 do zaplatenia tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť žalovaných s tým, že žalovaný 1/ je povinný zaplatiť žalovanú sumu vo výške 216 356,80 € spolu s 28 % úrokom z omeškania zo sumy 212 158,82 € od 21. 06. 1998 do zaplatenia, žalovaná 7/ je povinná zaplatiť zo žalovanej sumy sumu 11 834,53 €, žalovaná 8/ je povinná zaplatiť zo žalovanej sumy sumu 12 315,79 €, žalovaná 7/ je povinná zaplatiť zo žalovanej sumy 11 834,53 €, žalovaná 8/ je povinná zaplatiť zo žalovanej sumy 12 315,79 €, žalovaná

9/ je povinná zaplatiť zo žalovanej sumy sumu 6 662,10 € a žalovaný 10/ je povinný zaplatiť zo žalovanej sumy 6 662,10 € všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; vo zvyšku súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovaných v rade 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ zaviazal zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 40.392,77 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku...

Sťažovatelia 1/ až 5/ podali proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, o ktorom NS SR rozhodol uznesením sp. zn. 2 Obdo V 1/2016 zo dňa 31. 05. 2016 tak, že dovolanie odmietol...“

V súvislosti s namietaným porušením označených práv podľa ústavy a dohovoru sťažovateľka vo 4. rade a sťažovateľ v 5. rade osobitne namietajú, že ako „právni nástupcovia po jednom z pôvodných žalovaných sa stali účastníkmi konania v čase neplnoletosti. Ich matka..., ako ich zákonný zástupca, udelila v ich mene advokátovi [redacted] plnú moc na zastupovanie v konaní na KS v Žiline sp. zn. 22 Cb 635/1998.

[redacted] už v konaní na súde prvého stupňa namietal, že nie je právne perfektným zástupcom sťažovateľov a poukazoval na nedostatky udeleného plnomocenstva.

S účinnosťou od 01. 11. 2007 [redacted] ako jeden zo spoločníkov novovzniknutej spoločnosti s ručením obmedzeným vykonáva advokáciu inou formou – a to prostredníctvom... právnickej osoby“.

Sťažovateľka vo 4. rade a sťažovateľ v 5. rade preto tvrdia, že v takomto prípade je „vecou účastníka konania či udelí plnú moc na zastupovanie v predmetnej veci aj novému subjektu – právnickej osobe, poskytujúcej právnej služby, v mene ktorej pôvodný advokát koná“, a preto za arbitrárne považujú tvrdenie „odvolacieho súdu... o tom, že advokátska kancelária podaním odvolania konkludentným spôsobom potvrdila [ich] zastupovanie... v konaní“.

Sťažovateľka vo 4. rade a sťažovateľ v 5. rade ďalej uvádzajú, že z už uvedeného dôvodu «nemali absolútne žiadnu vedomosť nielen o tom, že by mali „konkludentne“ udeliť plnú moc advokátskej kancelárii, ale ani nemali vedomosť o prebiehajúcim konaní... neboli v priebehu súdneho sporu kvalifikovane zastúpení, neboli im doručované rozhodnutia súdu,

k veci samej sa nevyjadrili, o pojednávaniach nemali vedomosť a vo veci neboli vypočítaní, nepochybne nemali možnosť reálne (nielen formálne) uplatňovať svoje základné práva a postupom súdu im bola odňatá možnosť pred súdom...».

Sťažovatelia v 2. až 5. rade namietajú, že napadnuté rozhodnutia najvyššieho súdu vo vzťahu k nim nenapĺňajú náležitosti uvedené v „§ 157 ods. 2 O. s. p., najmä v rovine zrozumiteľnosti dôvodov rozhodnutia tak vo veci samej ako aj vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania“, pretože nie je jasne a presvedčivo vysvetlené, prečo sú v prvej vete výroku „zaviazaní na zaplatenie sumy 216 356,80 € spolu s 28 % úrokom z omeškania zo sumy 212 158,82 € od 21. 06. 1998 až do zaplatenia tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť ostatných“. Sťažovatelia v 2. až 5. rade nespochybňujú, že v závere namietaného „výroku je určená konkrétna suma, ktorú majú z celkovej sumy uhradiť“, avšak tejto skutočnosti neprikladajú relevantný význam.

Pokiaľ ide o namietanú časť súvisiaceho výroku o trovách konania, sťažovatelia v 2. až 5. rade uvádzajú, že výrok o náhrade trov konania „absolútne nereflektuje priebeh konania a skutočnosti, ktoré sú [vo vzťahu k nim] z hľadiska nároku na náhradu trov konania podľa O. s. p. relevantné...“, pretože krajský súd „nevyhodnotil dôsledky späťvzatia vo vzťahu k náhrade trov konania, pričom z hľadiska kvantitatívnej stránky žalobca zbral žalobu späť voči žalovaným... v podstatnom rozsahu niekoľkonásobne prevyšujúcom sumu, na ktorú boli v konečnom dôsledku... zaviazaní“, a tiež výrok o náhrade trov konania „odporuje ustanoveniam hmotného práva o limitácii zodpovednosti dedičov za dlhy poručiteľa“. Sťažovatelia v 2. až 5. rade v tejto súvislosti tiež namietajú, že ani najvyšší súd v dovolacom konaní im neposkytol dostatočnú odpoveď na ich argumentáciu, na podklade ktorej namietali výrok rozsudku krajského súdu o trovách konania.

Sťažovatelia v závere svojej argumentácie namietajú aj „závažné pochybenie vo vykonanom hodnotení dôkazov a následnej aplikácii práva pri hodnotení aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a v stotožnení právoplatnosti procesného uznesenia o pripustení zmeny účastníka konania/žalobcu s aktívnou legitímáciou tohto účastníka“. Sťažovatelia tiež

poukázali na skutočnosť, že „[p]ohládávka vyplývajúca z úverovej zmluvy č. 900507/7 zo dňa 22. 07. 1992 sa nikdy nestala majetkom spoločnosti [REDACTED] (pôvodného žalobcu) a táto nebola nikdy oprávnená s pohľadávkou ďalej disponovať“, pretože „Zakladateľská listina Fondu národného majetku SR so sídlom v Bratislave zo dňa 15. 03. 1994... ani privatizačný projekt podniku š. p. Slovenská štátna sporiteľňa... neobsahuje vyhlásenie spoločníka obchodnej spoločnosti o tom, že pohľadávku ktorá tvorí predmet tohto sporu vkladá ako nepeňažný vklad do novozaloženej obchodnej spoločnosti...“.

Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu konkrétne tvrdia, že najvyšší súd v dovolacom konaní sa s touto ich „námietkou nevysporiadal vôbec, nakoľko nesprávne vyhodnotil dovolanie ako neprípustné a konštatoval, že ak by aj bolo dovolaním napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné, nezakladalo by to prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p.“.

Na základe už uvedeného sťažovateľa navrhujú, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1/ Základné práva sťažovateľov 1/ až 5/ na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu SR v konaní sp. zn. 4 Obo/73/2013 a sp. zn. 2 Obdo V 1/2016 a jeho rozsudkom sp. zn. 4 Obo/73/2013 zo dňa 30. 06. 2015 a uznesením sp. zn. 2 Obdo V 1/2016 zo dňa 31. 05. 2016 porušené boli.

2/ Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo/73/2013 zo dňa 30. 06. 2015 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Obdo V 1/2016 zo dňa 31. 05. 2016 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie.

3/ Zároveň sťažovatelia žiadajú priznať náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 732,16 Eur a túto poukázať právnenému zástupcovi.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré

ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

Z týchto hľadísk preskúmal ústavný súd sťažnosť sťažovateľov namietajúcich porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy prvej vety každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo

na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

V zmysle ustanovení čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú na rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

II.1 K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv rozsudkom najvyššieho súdu

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že podstatou argumentácie sťažovateľky vo 4. rade a sťažovateľa v 5. rade je námietka, podľa ktorej v dôsledku nesprávneho postupu najvyššieho súdu v odvolacom konaní pri vyhodnotení otázky ich právneho zastúpenia advokátskou kanceláriou [REDACTED], im bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože od 1. novembra 2007 *„nemali vedomosť o prebiehajúcim konaní... neboli v priebehu súdneho sporu kvalifikovane zastúpení, neboli im doručované rozhodnutia súdu, k veci samej sa nevyjadrili, o pojednávaniach nemali vedomosť a vo veci neboli vypočutí, nepochybne nemali možnosť reálne (nielen formálne) uplatňovať svoje základné práva...“*.

Najvyšší súd v napadnutom rozsudku na túto ich námietku uviedol, že právne zastúpenie sťažovateľky vo 4. rade a sťažovateľa v 5. rade trvalo aj *„po tom, ako [REDACTED], pozn.] zmenil spôsob výkonu advokácie (z fyzickej osoby na obchodnú spoločnosť)“* s tým, že *„označených žalovaných v konaní zastupuje [REDACTED] [REDACTED]“* Najvyšší súd v tejto súvislosti ďalej uviedol, že *„menovaná advokátska kancelária podala v mene žalovaných v 9. a 10. rade proti prvostupňovému rozsudku odvolanie, v ktorom síce poukazuje na nepodpísanie nových plných mocí, nedoručenie predvolania na pojednávanie, ako aj zmeny žalobného petitu samotným žalovaným, avšak zastupovanie ich osôb nijako nespochybnila, naviac, týmto*

úkonom (podaním odvolania) vlastne konkludentným spôsobom potvrdila ich ďalšie zastupovanie v konaní“.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že argumentačná línia vyplývajúca z odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu, ktorou reagoval na označenú námietku sťažovateľky vo 4. rade a sťažovateľa v 5. rade, nie je z formálno-právneho hľadiska ideálna, napriek tomu túto ich námietku v okolnostiach danej veci nepovažuje za ústavnoprávne relevantnú.

Ústavný súd v tejto súvislosti považuje za rozhodujúce, že z obsahu sťažnosti vyplývajú také skutočnosti, ktoré nenasvedčujú tomu, že by o existencii predmetného konania nemala sťažovateľka vo 4. rade a sťažovateľ v 5. rade vedomosť a vykonané procesné úkony zo strany advokátskej kancelárie [REDACTED], boli realizované proti ich vôli alebo v ich neprospech. Ústavný súd konkrétne uvádza, že z obsahu sťažnosti vyplýva, že k zmene formy výkonu advokácie [REDACTED] došlo 1. novembra 2007, pričom sťažovateľka vo 4. rade dosiahla plnoletosť v roku 2003 a sťažovateľ v 5. rade v roku 2006, krajský súd v merite veci rozhodoval 12. augusta 2013 a najvyšší súd ako odvolací súd rozhodoval až 30. júna 2015. Z uvedených skutočností je preto nepravdepodobné, aby vykonávanie procesných úkonov a zastupovanie sťažovateľky vo 4. rade a sťažovateľa v 5. rade na pojednávaniach trvalo proti ich vôli alebo bez ich vedomia aj po zmene právnej formy, v rámci ktorej [REDACTED] vykonával advokáciu, a to od 1. novembra 2007 až do právoplatného skončenia konania vo veci sťažovateľov v merite veci. Je tiež nepravdepodobné, aby [REDACTED] ako konateľ a advokát advokátskej kancelárie [REDACTED], o údajných nedostatkoch právneho zastúpenia sťažovateľky vo 4. rade a sťažovateľa v 5. rade informoval konajúce súdy, a neučinil tak vo vzťahu k týmto sťažovateľom. S právnym názorom sťažovateľky vo 4. rade a sťažovateľa v 5. rade o formálno-právnom nedostatku ich právneho zastúpenia v priebehu konania pred všeobecnými súdmi síce možno na jednej strane súhlasiť, avšak z už uvedených dôvodov tento nedostatok nevykazuje takú intenzitu, aby bolo možné zmysluplne uvažovať o jeho presahu do ústavnoprávnej roviny, pretože nič nenasvedčuje tomu,

že by sťažovateľka vo 4. rade a sťažovateľ v 5. rade boli postupom všeobecných súdov vylúčení z možnosti uplatňovať svoje práva v priebehu označeného konania. Z uvedených dôvodov ústavný súd vyhodnotil túto námietku sťažovateľky vo 4. rade a sťažovateľa v 5. rade ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd sa ďalej zaoberal aj spoločnou námietkou sťažovateľov v 2. až 5. rade o nejednoznačnosti meritórneho výroku rozsudku krajského súdu a s tým spojeným nedostatkom odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu a tiež ich námietkou vo vzťahu k súvisiacemu výroku o trovách konania, podľa ktorej označený výrok je nepreskúmateľný, pretože nereflektuje priebeh konania a procesne relevantné skutočnosti, ako aj hmotnoprávne ustanovenia o limitácii zodpovednosti dedičov za dlhy poručiteľa.

Vo vzťahu k meritórnemu výroku sťažovateľa v 2. až 5. rade tvrdia, že nie je jasne a presvedčivo vysvetlené, prečo sú v prvej vete výroku *„zaviazaní na zaplatenie sumy 216 356,80 € spolu s 28 % úrokom z omeškania zo sumy 212 158,82 € od 21. 06. 1998 až do zaplatenia tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť ostatných“*. Sťažovatelia v 2. až 5. rade nespochybujú, že v závere meritórneho *„výroku je určená konkrétna suma, ktorú majú z celkovej sumy uhradiť“*, avšak tejto skutočnosti neprikladajú relevantný význam.

Ústavný súd považuje aj túto argumentáciu sťažovateľov za zjavne neopodstatnenú, pretože z obsahu napadnutého výroku a jeho odôvodnenia je zrejmé, aký je obsah, ako aj rozsah žalovaným v 2. až 5. rade uloženej povinnosti, a to práve z tej časti výroku, ktorému sťažovatelia v 2. až 5. rade bez primeranej argumentácie neprpisujú relevantný význam. Práve táto záverečná časť meritórneho výroku je bližšou konkretizáciou jeho prvej časti. Ústavný súd nevyklučuje, že sú aj iné vhodnejšie spôsoby, ako vyjadriť povinnosť sťažovateľov v 2. až 5. rade vo výroku rozhodnutia, napriek tomu krajským súdom formulovaný a najvyšším súdom potvrdený meritórny výrok nedosahuje takú mieru nejednoznačnosti svojho obsahu, ktorá by dosahovala ústavnoprávny význam.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľov v 2. až 5. rade týkajúcu sa výroku o trovách konania, ústavný súd považuje za podstatné, že z obsahu sťažnosti a z príloh k nej pripojených nevyplýva, že by sťažovatelia v 2. až 5. rade v rámci odvolacieho konania uplatnili vo vzťahu k výroku rozsudku krajského súdu o náhrade trov konania argumentáciu v rozsahu dôvodov porovnateľnou s tou, ktorá je súčasťou ich sťažnostnej argumentácie. Týmto postupom sťažovatelia v 2. až 5. rade zároveň dostatočným spôsobom nepreukázali, že by najvyšší súd v rámci odvolacieho konania mal príležitosť sa s touto ich argumentáciou vysporiadať a prípadne korigovať nesprávne právne závery vyplývajúce z rozsudku krajského súdu v tejto časti. Ústavný súd v rámci svojej judikatúry konštantne zdôrazňuje materiálny charakter subsidiarity jeho pôsobenia vo vzťahu k všeobecným súdom, a preto nemôže zrušiť napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu z dôvodu, ktorý pred ním sťažovateľ neuplatnil, a tým mu nevytvoril príležitosť sa s ním náležite vysporiadať. Keďže sťažovatelia v 2. až 5. rade sťažnosť v tejto časti dostatočným spôsobom neodôvodnili, nepreukázali tým, že by namietaným postupom najvyššieho súdu v odvolacom konaní mohlo dôjsť k porušeniu nimi označených práv podľa ústavy a dohovoru.

Napokon sa ústavný súd zaoberal aj tou časťou argumentácie sťažovateľov, podstatou ktorej bola ich námietka o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne.

Najvyšší súd v napadnutom rozsudku v reakcii na túto ich námietku v podstatnej časti uviedol:

„Podľa čl. 4 bod 3 Zakladateľskej listiny zo dňa 15. 03. 1994, predmetom nepeňažného vkladu zakladateľa je všetok majetok slúžiaci na prevádzkovanie s. p. Slovenská štátna sporiteľňa, ako i všetky práva, povinnosti, záväzky (i neznáme), okrem práv podľa § 16 zákona č. 92/1991 Zb., z ktorej skutočnosti vyplýva, že všetok majetok a všetky práva, povinnosti, záväzky, pohľadávky menovaného štátneho peňažného ústavu (vrátane tej, ktorú si v konaní uplatnil pôvodný žalobca) bol pretransformovaný do [REDAKOVANÉ] Táto žalovaná pohľadávku následne prevádzala jednotlivými hmotno-právnymi úkonmi – zmluvami o postúpení pohľadávky na konkrétne subjekty, až nakoniec bola právoplatne prevedená na súčasného žalobcu – obchodnú spoločnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]

Z citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že rozhodujúcim dôvodom na posúdenie aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne bola najmä skutočnosť, že najvyšší súd vyhodnotil obsah zakladateľskej listiny z 15. marca 1994 identifikujúcej predmet nepeňažného vkladu Slovenskej štátnej sporiteľne, štátneho podniku, ako dostatočne určitý a zahŕňajúci aj spornú pohľadávku, pričom ďalej ustálil, že v priebehu času došlo k jej prevodu, a to na základe platných nadobúdacích titulov až na žalobkyňu.

Vzhľadom na už uvedené ústavnoprosesné východiská prieskumu napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov nebolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti sťažovateľov posudzovanie miery určitosti označenej zakladateľskej listiny, a tým aj prehodnocovanie skutkových záverov všeobecných súdov, ku ktorým dospeli na základe vlastných myšlienkových konštrukcií, pretože takéto postavenie ústavnému súdu v systéme organizácie súdnej moci neprináleží za predpokladu, ak nič nenasvedčuje tomu, že by všeobecné súdy zjavne vybočili z priestoru svojho uváženia a v príčinnej súvislosti s tým došlo k porušeniu označeného základného práva alebo slobody.

V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že v okolnostiach danej veci nič nenasvedčuje tomu, že by posudzovanie tejto otázky bolo zo strany najvyššieho súdu zjavne nesprávne alebo svojvoľné a že by najvyšší súd napadnutým rozhodnutím zjavne vybočil z rámca svojho uváženia pri posudzovaní otázky aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že medzi rozsudkom najvyššieho súdu a sťažovateľmi namietaným porušením základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a namietaným porušením práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľov v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv uznesením najvyššieho súdu

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je námietka sťažovateľov, podľa ktorej najvyšší súd „otázku prípustnosti dovolania nesprávne vyhodnotil, nakoľko adekvátne nezohľadnil vady konania, ktoré boli v dovolaní sťažovateľmi namietané, pričom tieto vady zakladali prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p...“, pričom sťažovatelia túto svoju námietku z hľadiska uplatnených väd bližšie konkretizovali v rovnakom rozsahu, v akom podali sťažnosť aj proti rozsudku najvyššieho súdu.

Pravidlá týkajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím, ako aj vytvárať určitý procesný filter zabraňujúci neúmernej litigačnej záťaži najvyššieho súdu v prípade, ak vec *prima facie* nedosahuje intenzitu odôvodňujúcu zásah z pozície dovolacieho súdu, pričom vzhľadom na ich jednoznačné vyjadrenie dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované.

Najvyšší súd k námietke sťažovateľky vo 4. rade a sťažovateľa v 5. rade o nedostatku ich právneho zastúpenia z dôvodu zmeny formy spôsobu výkonu advokácie [REDACTED] [REDACTED] uviedol:

„Tým, že advokát [REDACTED] začal vykonávať po udelení plnomocenstva na zastupovanie v konaní advokáciu ako spoločník v spoločnosti s ručením obmedzeným, neprestal vykonávať advokáciu, ako subjekt práva uvedený advokát nezanikol, preto plnomocenstvo na zastupovaní v konaní zaväzovalo [REDACTED] konať v mene žalovaných 9/ a 10/ aj po zmene spôsobu výkonu advokácie. Splnomocnený zástupca žalovaných 9/ a 10/ po zmene spôsobu výkonu advokácie vykonával advokáciu ako osoba oprávnená konať v mene právnickej osoby – advokátskej kancelárie (ako konateľ). Ako bolo uvedené už vyššie, plnomocenstvo zaniká len z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 33b Občianskeho zákonníka. Ak konajúce súdy vo svojich rozhodnutiach označovali za zástupcu žalovaných 9/ a 10/ ADVOKÁTSKU KANCELÁRIU [REDACTED], [REDACTED] (súd prvého stupňa), resp. ADVOKÁTSKU KANCELÁRIU

██████████ (odvolací súd), tak len rešpektovali právnu úpravu uvedenú v § 15 ods. 6 zákona o advokácii.

Žalovaní 9/ a 10/ boli v konaní pred súdom prvého stupňa aj v konaní pred odvolacím súdom riadne zastúpení ██████████ ako advokátom – fyzickou osobou a po 01. 11. 2007 ako advokátom – konateľom právnickej osoby poskytujúcej právne služby. Prostredníctvom splnomocneného zástupcu mohli žalovaní 9/ a 10/ účinne realizovať svoje procesné oprávnenia vyplývajúce im zo zákona.“

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľov v 2. až 5. rade o nedostatočnom odôvodnení uznesenia najvyššieho súdu „v rovine zrozumiteľnosti dôvodov rozhodnutia tak vo veci samej ako aj vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania“, ktorú sťažovatelia vo vzťahu k meritórnemu výroku konkretizovali tým, že „[z] odôvodnenia rozsudku nie je jasne a presvedčivo vysvetlené, prečo“ sú v prvej vete výroku „zaviazaní na zaplatenie sumy 216 356,80 € spolu s 28 % úrokom z omeškania zo sumy 212 158,82 € od 21. 06. 1998 až do zaplatenia tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť ostatných“, aj keď zároveň nespochybňujú, že z ostatnej časti meritórneho výroku vyplýva „konkrétna suma, ktorú majú z celkovej sumy uhradiť“.

Najvyšší súd na túto ich argumentáciu reagoval takto:

„Pokiaľ ide dovolacie námietky žalovaných 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/, smerujúce k nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, judikatúra najvyššieho súdu (viď R 111/1998) zastáva názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p., ale (len) inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), ktorá však nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania. Tento názor je plne opodstatnený aj v prejednávanej veci a nie je dôvod odkloniť sa od tohto názoru.“

Vo vzťahu k súvisiacemu výroku o trovách konania najvyšší súd uviedol, že dovolanie sťažovateľov v 2. až 5. rade „proti rozhodnutiu o trovách konania je neprípustné, nakoľko ním napádajú závery rozhodnutia súdu prvého stupňa. Výrok rozsudku súdu prvého stupňa o trovách konania nikto zo žalovaných osobitne nenapadol

odvolaním. Žalovaní 9/ a 10/ odvolanie voči výroku o náhrade trov konania nepodali vôbec, žalovaní 1/, 7/ a 8/ vo svojom odvolaní síce formálne označili, že odvolaním napádajú aj výrok IV. rozsudku Krajského súdu v Žiline z 12. augusta 2013 č. k. 22 Cb/635/1998-1596 (výrok o náhrade trov konania), ale z jeho obsahu nevyplývajú dôvody, pre ktoré by považovali výrok o náhrade trov konania za nesprávny. Odvolací súd je pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. Preto nestačí, aby odvolateľ len formálne uviedol, že podáva odvolanie aj voči výroku o náhrade trov konania. Je nevyhnutné, aby odvolateľ uviedol aj rozsah a dôvody, pre ktoré považuje konkrétny výrok rozhodnutia súdu za nesprávny. Ak výrok o trovách konania považovali žalovaní 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ za nesprávny, mali ho napadnúť odvolaním. To isté sa týka aj ich argumentácie v dovolaní, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania mali súdy aplikovať ustanovenie § 150 O. s. p.“.

Najvyšší súd v závere tejto svojej argumentácie uviedol, že „[v] prejedávanom prípade žalovaným 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ obrana ich práv a oprávnených záujmov v rámci odvolacieho konania bezpochyby umožnená bola, avšak túto možnosť nevyužili“.

Sťažovatelia tiež namietajú, že najvyšší súd sa s ich námietkou o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne vôbec nevysporiadal, keďže „nesprávne vyhodnotil dovolanie ako neprípustné a konštatoval, že ak by aj bolo dovolaním napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné, nezakladalo by to prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p.“.

V súvislosti s posudzovaním otázky právneho posúdenia aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne najvyšší súd svoje rozhodnutie odôvodnil takto:

„Obsah dovolacích námietok žalovaných 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ smeroval tiež k spochybneniu právneho posúdenia priznaného nároku odvolacím súdom (prípadne súdom prvého stupňa) v napadnutom rozsudku (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.)...“

Právne posúdenie veci (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) súdmi nižších stupňov je najvyšším súdom považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesné prípustné dovolanie (v tejto veci sa však o takýto prípad nejedná), zároveň je ale

zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením vecí súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia...

I keby dovolacie námietky, napádajúce správnosť právnych záverov konajúcich súdov, dovoľateľmi vytykané okolnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 O. s. p.“

Z už uvedených dôvodov najvyšší súd s poukazom na znenie § 243b ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku dovolanie sťažovateľov ako neprípustné odmietol.

Podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd ústavne konformným spôsobom vysporiadal so všetkými dôvodmi dovolania v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o prípustnosti dovolania v danej veci.

Otázku posúdenia prípustnosti dovolania rieši zákon. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľov v prípade, ak zákonné pravidlá dovolania nepripúšťajú (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02). Postup všeobecného súdu v súlade so zákonom preto nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľov.

Z už uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. januára 2019